

Nummer 9.4
DECEMBER 2009

NIEUWSBRIEF

Platform Vredescultuur

voor een Cultuur
van Vrede en Geweldloosheid

Beste Lezer,

Het blijft een wondere wereld. Terwijl er zoveel geweld, armoede en problemen op de wereld zijn, gebeurt er anderzijds ontzaglijk veel op het gebied van vrede en geweldloosheid. Kijk bijvoorbeeld naar de filmpjes van de Wereldmars voor Vrede en Geweldloosheid op het internet, en de vele activiteiten die we in deze Nieuwsbrief kunnen melden. Met zoveel mensen die vrede willen, en daar ook zelf iets voor doen, zou je toch denken dat de vrede binnen handbereik ligt. Maar als je dan weer leest hoeveel mensen macht en verdiensten ontleen aan oorlog en geweld, zinkt de moed je weer in de schoenen. Maar laten we de moed niet verliezen en ons voegen bij degenen die actief werken aan een vredescultuur, met de woorden die de deelnemers aan de Landelijke Dag van Vrouwen voor Vrede zongen: "Eens zal er vrede zijn". Deze wens geef ik u mee voor de komende feestdagen.

Vrede en alle goeds,
Janne Poort – van Eeden

PS. Wij vragen u te reageren op de vraag: Ontvangt u de Nieuwsbrief liever digitaal?
Lees het artikelje daarover en stuur ons de antwoordstrook van blz. 4 terug. Dank u wel.

Evert Huisman, medeoprichter en bestuurslid van het Platform Vredescultuur is op 8 oktober overleden. Tot het laatste toe was hij actief in de Nederlandse vredesbeweging. Hij hield ons bij de les en hamerde op het belang van een cultuur van vrede en geweldloosheid, het thema en de levensvisie waarvoor hij zich bijna zestig jaar inzette. Hij is de oprichter van de Nederlandse afdeling van de 'Peace Brigades International' en was o.a. bestuurslid van de Stichting voor Actieve Geweldloosheid. Onder zijn vele publicaties zijn de twee standaardwerken 'Van Geweld Bevrijd' en 'Naar een cultuur van Vrede en Geweldloosheid'. We zullen Evert nog lang missen; maar we gaan door in zijn geest.

Charter for Compassion, een wereldwijd initiatief om de wereld humaner en vreedzamer te maken

Op donderdag 12 november 2009 werd in 32 landen het Charter for Compassion (Handvest voor Compassie) gelanceerd, een initiatief van Karen Armstrong, opgesteld door een internationale groep van morele leiders van verschillende religies en levensovertuigingen. Het Handvest van Compassie werd in Nederland gepresenteerd tijdens een druk bezocht symposium in de Mozes & Aäronkerk in Amsterdam, met lezingen van burgemeester Cohen, Tariq Ramadan, Herman Wijffels en rabbijn Awraham Soetendorp. Compassie of mededogen ligt ook in de kern van de geweldloosheid, daarom volgt hier de tekst die door rabbijn Soetendorp, lid van de internationale groep, werd voorgelezen. Laat het voor ons een inspiratie zijn om ons nog meer in te spannen om de wereld een beetje humaner en vreedzamer te maken.

Handvest voor compassie

Het principe van compassie of mededogen ligt ten grondslag aan alle religieuze, ethische en spirituele tradities; steeds opnieuw wordt daarmee een beroep op ons gedaan alle anderen te behandelen zoals wij zélf behandeld willen worden. Compassie is onze drijfveer om ons onvermoeibaar in te zetten voor het verzachten van het leed van onze medeschepselen, om terug te treden uit het middelpunt van onze wereld en een ander voor het voetlicht te plaatsen, en om recht te doen aan de onschendbare heiligheid van ieder mens en een ieder, zonder enige uitzondering, te behandelen met volstrekte waardigheid, billijkheid en respect.

Daarbij hoort tevens de opdracht om er zowel in het openbare als in het privé-leven voor te zorgen geen enkele vorm van leed te veroorzaken. Door gewelddadig te handelen, door de kwaliteit van het leven van een ander te verslechteren, door de grondrechten van die ander te misbruiken of te ontkennen, en door haat te zaaien met laatzinnige uitingen over anderen - zelfs over onze vijanden - doen wij de menselijkheid die wij allen met elkaar delen geweld aan. Wij erkennen dat wij er niet in zijn geslaagd een leven te leiden vervuld van compassie en dat sommigen uit naam van hun religieuze overtuiging het totale menselijke leed zelfs groter hebben gemaakt. Daarom roepen wij iedere man en vrouw op om

- compassie opnieuw te maken tot de kern van moreel handelen en van religie
- terug te keren naar het oude principe dat iedere interpretatie van geschriften die aanzet tot geweld, haat of minachting geen enkele legitimiteit heeft
- garant te staan voor de verstrekking van correcte en respectvolle informatie over andere tradities, godsdiensten en culturen aan jongeren
- positieve waardering van culturele en religieuze verscheidenheid te stimuleren
- bij te dragen aan medeleven, gebaseerd op kennis, voor het leed van alle mensen - ook van hen die wij als onze vijanden zien.

Het is van wezenlijk belang dat wij compassie in onze gepolariseerde wereld maken tot een duidelijke, lichtende en dynamische kracht. Indien compassie is geworteld in

principiële vastbeslotenheid om uit te stijgen boven egoïsme, kan zij politieke, dogmatische en religieuze grenzen slechten.

Als product van onze wezenlijke afhankelijkheid van elkaar, speelt compassie een fundamentele rol binnen menselijke relaties en bij een volwaardig mensdom. Compassie voert naar verlichting en is onmisbaar voor het realiseren van een eerlijke economie en een harmonieuze wereldgemeenschap die in vrede leeft met elkaar. (12-11-2009)

Wilt u het in het Engels voorgelezen door een zeer divers gezelschap in een filmpje horen ga dan naar website:

<http://charterforcompassion.org>

Beter Geweldloos

De fakkel van de Geweldloosheid werd bij verschillende gelegenheden ontstoken, in het kader van de campagne Beter Geweldloos van het Platform Vredescultuur. Soms met een kleine lezing uit het boekje Beter Geweldloos, soms met een toepasselijk gedicht. Het blijkt voor veel organisaties toch moeilijk, om ruimte vrij te maken voor een korte manifestatie over geweldloosheid. Lies Deggeller,

vertegenwoordigster van de WILPF in het Platform Vredescultuur, heeft veel werk verzet voor de campagne.

Op de Dag van de Geweldloosheid, 2 oktober, liepen de Raging Grannies met de fakkels en werd op het podium voorgelezen en gezongen. Tijdens de ontvangst van de Wereldmars in de Hollandse Schouwburg, in Amsterdam, werd Geweldloosheid in een kleine ceremonie verwoord en tijdens de Landelijke Dag van Vrouwen voor Vrede was er een speciale gast die de fakkel van de Geweldloosheid doorgaf. Zijn woorden waren o.a.

*Geweldloosheid in alle aspecten van het bestaan
daar wil Beter Geweldloos voor staan
zo bouwen wij van uur tot uur
samen aan een echte Vredescultuur.*

Heeft u zelf een vredesactie of -bijeenkomst? Nodig dan het Platform Vredescultuur uit voor een flitsende inhoudelijke bijdrage. De boekjes zijn verkrijgbaar à 3 euro.

Toekomst van het Platform Vredescultuur

Het Platform Vredescultuur is zich bijtijds gaan beraden over de tijd na 2010, als het Decennium voor een Cultuur van Vrede en Geweldloosheid is afgelopen. Het Decennium was de reden voor de oprichting van het Platform; maar de doelstelling van een vredescultuur in Nederland is nog lang niet gehaald. Daarom is er in de laatste bijeenkomsten van de Raad van Toezicht van het Platform een discussie over de toekomst gevoerd. De lidorganisaties

willen graag dat het Platform blijft bestaan, vooral als een plaats waar men ervaringen uit kan wisselen, elkaar kan inspireren en nieuwe ideeën opdoen. Het werk van de lidorganisaties blijft centraal staan, met name de activiteiten betreffende (lokale) politiek, burgervredeswerk en educatie. Van tijd tot tijd zullen de leden in platformverband verdiepbijeenkomsten organiseren rond bepaalde thema's. Daarnaast is het Platform ook de verantwoordelijke rechtspersoon en aanspreekpunt voor het Expertisecentrum Vredeseducatie. Verdergaande samenwerking kan ad hoc plaats vinden. Overigens moeten er nog nadere besluiten genomen worden m.b.t. vereisten voor lidmaatschap, contributie, organisatie van de regelmatige bijeenkomsten en de Nieuwsbrief.

Nieuwsbrief digitaal?

Een van de vragen die opkwam bij de discussie over de toekomst van het Platform was: moeten we zoveel geld blijven besteden aan een papieren Nieuwsbrief? Het Platform Vredescultuur heeft naast de minimale contributie van de lidorganisaties alleen inkomsten uit de donaties, die volgen op de mailing met de acceptgiro. Die zijn echter niet voldoende om alle kosten van de Nieuwsbrief te dekken. Voor het drukken van het boekje Beter Geweldloos is een aparte subsidie verkregen van het Huisman Vredesfonds. We redden het ieder jaar net.

Een Nieuwsbrief op papier heeft naar ons idee meer impact; hij komt persoonlijk binnen en wordt waarschijnlijk beter gelezen dan een digitale Nieuwsbrief.

Aan de andere kant, vooral jongeren hebben vaak liever informatie via het Internet. De brief is dan ook makkelijker te maken en te verspreiden. Maar wat willen de lezers?

Laat uw stem horen en stuur de antwoordstrook van pagina 4 terug. Dank u wel.

Vrede leren

"Vrede willen we allemaal. Een vreedzame maatschappij waar iedereen gelijke rechten heeft waar niemand in armoede hoeft te leven en waar conflicten zonder geweld worden aangepakt. Dat is vrede die niet vanzelf ontstaat; daar moet je voor leren." Zo begint de home page van de website vrede-leren.nl, de site voor Vredeseducatie van het Platform Vredescultuur.

De site is bedoeld als de eerste stap op weg naar een echt Expertisecentrum voor Vredeseducatie. Het moet een levendig forum worden, waar deskundigen en opvoeders van gedachte kunnen wisselen en van elkaar leren. Zo werkt het nu nog niet. De komende maanden zal er gewerkt worden aan een bredere bekendheid van de site. Intussen hebben we uw ervaringen en tips nodig. Goede ideeën, of waarschuwingen voor valkuilen zijn ook welkom. Stuur ze naar info@vrede-leren.nl. Wij zorgen dat ze op de site terecht komen.

Van de Lidorganisaties

De Internationale Dag voor de Vrede, 21 september, ook wel Day4Peace genoemd, is op veel plaatsen uitgebreid gevierd. Ook tijdens de overige dagen van de Vredesweek, waar 21 september in valt en die vooral door IKV Pax Christi wordt uitgedragen, zijn er allerlei vredesactiviteiten geweest.

DAY4PEACE
21 SEPTEMBER

De leden van de Coalitie People Building Peace NL (PBP) en de lidorganisaties van het platform hebben een grote bijdrage geleverd aan het beter bekend worden van de Internationale Dag voor de Vrede. Maar ook daarbuiten is er in ver-

schillende steden aandacht aan besteed, bijvoorbeeld door het uithangen van de Vredesvlag.

- PBP organiseerde een grote manifestatie in Utrecht, voor scholieren van het VMBO
- Veel basisscholen hebben gebruik gemaakt van materialen uit de toolkit voor het basisonderwijs, die het Deugdenproject Nederland had samengesteld.
- Het Museum voor Vrede en Geweldloosheid had voor de scholen een aantal prijzen beschikbaar gesteld.
- Het REGG Platform maakte een fakkelloop mogelijk langs basisscholen in Zeist en Bunnik.

- PAIS organiseerde in Sittard een kinderfeest, met jeugdtheater en kinderen die eigengemaakte gedichten voorlezen. De gedichten zijn gebundeld in een boekje 'Hoe maak je vrede als je ruzie hebt', het thema van Day4 Peace dit jaar.

- UNOY was medeorganisator van een 2 uur durend simulatiespel over vredesonderhandelingen: 'Regel de Vrede' en droeg daarmee bij aan de viering van de Internationale Dag voor de Vrede in Den Haag

- Het Seeds of Change festival in Rotterdam, waaraan Huis van Erasmus veel energie besteed heeft, was een succes met debat, tentoonstellingen, toneel en muziek en een druk bezocht straatafvaldiner.

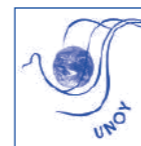
Het Belang van een Lokale Vredescultuur

Huis van Erasmus organiseerde een bijeenkomst met David Adams, voormalig directeur van UNESCO en groot activist voor een Vredescultuur. In zijn boek *'Peace through the town hall (Vrede via het gemeentehuis)* benadrukt hij het belang van de rol van steden en dorpen bij het komen

tot een cultuur van vrede Hij pleit voor een goede samenwerking van burgerorganisaties met gekozen bestuurders om lokale, breed samengestelde vredesraden te vormen. Huis van Erasmus is al lange tijd bezig met het werken aan een vredescultuur in Rotterdam, waar zij coalities vormen met allerlei plaatselijke groepen en de lokale overheid. Het bezoek van David Adams was voor hen een stimulans om op de ingeslagen weg door te gaan. Ook via People Building Peace Nederland willen zij dit lokale model verspreiden.

Gender training

Drie deelnemers aan de gender training van UNOY Peacebuilders van 12 en 13 november in het UNOY-kantoor in Den Haag. Tijdens de training leerden de deelnemers hoe zij een 'genderbril' op kunnen zetten. Hoe zij in hun organisaties en projecten de belangen van mannen en vrouwen/jongens en meisjes kunnen leren onderscheiden. Er waren 17 deelnemers uit verschillende landen.

Landelijke Dag Vrouwen voor Vrede

Op 21 november vierde Vrouwen voor Vrede haar Landelijke Dag en tegelijk het feit dat zij 30 jaar bestaat. Meer dan 60 vrouwen uit het hele land kwamen bijeen om elkaar te inspireren voor een nieuw jaar van actie. Het thema voor het komende jaar wordt Uitbanning van Kernwapens. In een forumdiscussie, met de Campaigne tegen Wapenhandel, Medische Polemologen, Tribunaal voor de Vrede en Mayors for Peace, werd de noodzaak van acties tegen kernwapens weer eens extra duidelijk, en ook de kansen die er op dit moment zijn om met die acties succes te boeken. Als

Vredesvrouw van het Jaar werden twee Vrouwen voor Vrede van het eerste uur gekozen: An van Sabbe en Carla de Wit. (www.vrouwenvoorvrede.nl)

Einde van Pedagogogen voor de Vrede

In haar algemene vergadering van 14 oktober heeft de Vereniging Pedagogogen voor de Vrede besloten zichzelf op te heffen. Het besluit tot opheffing werd unaniem genomen. Hiermee komt een eind aan vijftig jaar activiteiten op het gebied van vredeseducatie

van deze vereniging. Het ledenaantal groeide niet meer en het aantal abonnees op het Tijdschrift liep ook terug. De teeloopgang van de pedagogiek in Nederland heeft een belangrijke rol gespeeld in de teruglopende belangstelling voor de vereniging. De website van de vereniging, die recent geheel is vernieuwd, blijft voorlopig bestaan. Daarin vindt u een uitgebreide selectie van eerder verschenen artikelen, die nog steeds actueel zijn. De overblijvende pedagogogen voor de vrede zullen mee blijven werken aan de website annex expertisecentrum Vrede Leren.

Interessante activiteiten

Wereldmars

Een delegatie van de Wereldmars ontmoet Tweede Kamerleden in Den Haag.

De Wereldmars voor Vrede en Geweldloosheid was drie dagen in Nederland en deed daar Amsterdam, Rotterdam en Den Haag aan. De mars duurt 3 maanden en loopt nog tot 2 januari. Hij zal feestelijk worden afgesloten in het Andes Gebergte bij de berg Aconagua in Argentinië. www.wereldmars.nl

Assadaaka

De multiculturele vereniging Assadaaka zet zich sinds 1991 in voor participatie, integratie en sociale cohesie. Regelmatig worden bijeenkomsten en festivals georganiseerd met en voor jonge en oudere nieuwe en oude Nederlanders in het centrum De Meevaart, aan de Balleistraat in Amsterdam. Assadaaka en de stichting Onze Hoop, zelforganisatie van migranten met een handicap of chronische ziekte, ouderen en hun families in Nederland, namen ook deel aan de festiviteiten rond de Wereldmars. www.vriendschapassadaaka.web-log.nl

Congres People Building Peace

Op 16 november hield de coalitie People Building Peace haar jaarlijkse congres en tevens algemene ledenvergadering. Hans Achterhuis, filosoof, hield een lezing naar aanleiding van zijn boek: *Met alle geweld*, gevolgd door onderlinge dialoog over geweld en geweldloosheid en hoe als netwerk aan een cultuur van vrede bij te dragen. 's Middags gingen de deelnemers aan de slag om het jaarthema voor 2010 uit te werken, *'De Nederlandse overheid voert op alle niveaus een actief en samenhangend vredesbeleid'*. Op het congres werd dit toegespitst op 'lokaal vredesbeleid'. De lidorganisaties hebben voorgesteld om een verkiezing te organiseren van de 'meest vreedzame gemeente'. Daarvoor moeten dan criteria worden ontwikkeld. PBP hoopt hiermee de collegevoorstellen te kunnen beïnvloeden, die zullen worden gemaakt na de gemeenteraadverkiezingen in het voorjaar.

Vredeseconomie

Het Platform Duurzame en Solidaire Economie bestaat uit wetenschappers, met name economen, die een andere

koers willen geven aan de huidige economie, omdat zij zich zorgen maken over het milieu en de armoede in de wereld. Op 30 september organiseerden zij een expert meeting met als thema 'Hoe ziet men de relatie economie, vrede en oorlog?'. Op donderdag 21 januari volgt er een conferentie over Vredeseconomie, waarin met een breder publiek dieper op de zaken wordt ingegaan. Wie vrede wil, bereide zich niet langer voor op oorlog, zoals dat eeuwenlang is geweest. Maar "Wie vrede wil, bereide zich voor op vrede".

Vrouw & Klimaatpetitie

In aanloop naar de Klimaatconferentie in Kopenhagen (7-18 december) organiseerde de Nederlandse Vrouwenraad (NVR) een bijeenkomst om te komen tot een petitie aan de onderhandelaars in Kopenhagen. De effecten van klimaatverandering pakken anders uit voor vrouwen dan voor mannen; daar moet rekening mee gehouden worden.

Vrouwen zijn belangrijk bij het verantwoord beheer van de natuurlijke hulpbronnen op aarde. Daarom roept de NVR op tot een eerlijk en ambitieus klimaatakkoord: Meer solidariteit tussen vrouwen in de wereld; meer gebruik van kennis die besloten ligt in het handelen van vrouwen. "Earth keeping instead of house keeping" (Geen huishoudsters, maar hoedsters van de aarde)

Struggle for Peace

Op zaterdag 6 februari 2010 organiseert de Utrechtse Studentenvereniging voor Internationale Betrekkingen (SIB-Utrecht) *A Struggle for Peace: een congres over mensenrechten, globalisering en ontwikkeling*. Het wordt een dag vol lezingen, debatten, workshops, films en cabaret, met verschillende sprekers van internationale allure. Zo zullen onder andere Jan Pronk, Tariq Ramadan, Boris Dittrich, Farah Karimi en Samir Amin aanwezig zijn. De dag vindt plaats op verschillende locaties rond het Domplein te Utrecht, waaronder het Academiegebouw, de Domtoren en de Domkerk, en wordt georganiseerd voor 1000 deelnemers.

Profiel van een lidorganisatie

De Quakers ontstonden in Engeland rond 1650. De beweging groeide uit tot een wereldwijde, zelfstandige geloofsgemeenschap. "Vrienden" is ontleend aan de woorden van Jezus, zoals ver-

woord in Johannes 15:12-16: » Jullie zijn mijn Vrienden, als je doet wat ik je opdraag», De term "Quakers" werd oorspronkelijk gebruikt als scheldnaam, maar door de Vrienden als 'geuzennaam' overgenomen.

Quakers geloven dat er iets van God in ieder mens is, wat door ieder mens ervaren kan worden. Zij noemen dat ook wel het "Innerlijk licht" of "Inwaartse licht". De geloofsgemeenschap organiseert zich in lokale groepen (maandvergaderingen) en landelijke groepen (jaarvergaderingen). Mannen en vrouwen zijn van oudsher gelijkwaardig. Er zijn geen speciale ambtsdragers, het is een gemeenschap waar het 'priesterschap aller gelovigen' geleefd wordt.

Quakers komen in openbare bijeenkomsten in stilte bijeen om samen in alle eenvoud naar Gods leiding te zoeken. De samenkomst begint zodra de eerste bezoeker heeft plaatsgenomen. De stilte wordt verbroken wanneer één der aanwezigen zich geroepen voelt tot spreken en daarvoor opstaat.

Quaker Vredesgetuigenis

In 1660 stelden Quakers een vredesgetuigenis op dat voor hen nog steeds van grote betekenis is: "Wij verwerpen met grote nadruk alle geweld en oorlog en elke strijd met uiterlijke wapens voor welk doel en onder welk voorwendsel ook. Wij geloven dat de geest van Christus, die ons leidt in alle waarheid, ons nooit zal bewegen om te vechten met uiterlijke wapens tegen wie dan ook, niet voor het Koninkrijk van God, en ook niet voor de Koninkrijken van deze wereld."

Vrede en verzoening komen niet vanzelf, maar moeten altijd gezocht worden op alle terreinen van het leven. Zowel individueel, als samen met anderen, vragen zij een onvoorwaardelijke inzet. Het vredesgetuigenis kan leiden tot het weigeren van de militaire dienst en vormen van geweldloze burgerlijke ongehoorzaamheid.

Quakers vinden dat geloven tot uitdrukking moet komen in het dagelijks leven, in soberheid van levensstijl en in dienstbaarheid aan medemensen.

Quakers hebben bij de Verenigde Naties in New York en Genève en bij de Europese instellingen in Brussel en Straatsburge een permanente vertegenwoordiger als niet-gouvernementele organisatie (N.G.O.). Hier wordt vooral gewerkt aan het bevorderen van economische rechtvaardigheid, democratie en mensenrechten, ontwapening en vrede in internationaal verband.

Lidorganisaties

Deugdenproject Nederland
Doopsgezind Wereldwerk

Emma

Europees Centrum voor Conflict Preventie

Franciscaanse Vredeswacht

Geweldloos Samenleven

Huis van Erasmus

Kerk en Vrede

Museum voor Vrede en

Geweldloosheid

Multicultural Women

Peacemakers Network NL

Musicians Without Borders

Pais

PBI Nederland

Pedagogen voor Vrede

Quaker Vredescommissie

REGG Platform

Stichting voor Actieve

Geweldloosheid

Stichting VredesWetenschappen

Vrouwen voor Vrede

Vrouwen Vredesinitiatieven In

Beeld

WILPF Nederland

UNOY

U kunt zich op deze Nieuwsbrief abonneren via deze bon of door tenminste € 7 over te maken op giro 438 6200 o.v.v. Nieuwsbrief

- ik abonneer mij op deze Nieuwsbrief
- ik wil graag de Nieuwsbrief digitaal: email.....
- ik wil de Nieuwsbrief liever op papier ontvangen
- ik bestel brochures 'Samenwerken aan een Vredescultuur' à €3,-
- ik bestel full color posters 'Samenwerken aan een Vredescultuur' à €3,-
- ik bestel boekjes Beter Geweldloos à €3,-
- ik bestel setjes van 10 stickers Beter Geweldloos à €3,-

naam:

adres:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Stuur deze bon naar:

Platform Vredescultuur

Postbus 1528,

3500 BM Utrecht

tel. 030-231 6666

fax 030-271 4759

platform@vredescultuur.nl

giro 438 6200